

Dr.Ger Jacobs

TERUG NAAR DE PLEK VAN ZIJN JEUGD

In de Helmondse Lambertushof, een fraai kunstenaarspleintje achter de Lambertuskerk, staat sinds enige tijd een portret van Helmonds grootste kunstenaar Lucas Gassel (1488-1569). Het is geboetseerd door beeldhouwer Leo van Kraay. Hij had er geen betere plaats voor kunnen kiezen.

Lucas Gassel heeft zijn jeugd en de beginjaren van zijn volwassenheid doorgebracht in Helmond. Aanvankelijk woonde hij net buiten de Binderse Poort tussen de riviertjes de Ameide en de Aa, een gebiedje dat “tussen de Brugskes” werd genoemd. Daarna kocht zijn vader een huis aan de Markt tegenover het klokhuis en op nauwelijks 150 meter van de Lambertuskerk. Daar leerde Lucas van zijn vader de grondbeginselen van het schilderen. Als opgroeiende jongen heeft hij vanuit de Markt, samen met vriendjes, Helmond verkend; zowel buiten als binnen de wallen. Zo moet hij ook in het gebied rond de Lambertuskerk geweest zijn op de plaats waar hij nu door Leo van Kraay is vereeuwigd.

Leo van Kraay, *Portret van Lucas Gassel*, 2020

In zijn deftige kledij van meester-schilder van het Brusselse Lucas gilde kijkt hij naar de apsis van de kerk. Maar kijkt hij ook echt? Het lijkt eerder alsof hij wegdroomt naar het begin van de 16^e eeuw. Je ziet hem met een verholen glimlach terugdenken aan zijn jeugd, aan de kleine stad Helmond met zijn kerk, zijn markt, zijn kasteel, zijn wallen en de riviertjes die er als grachten omheen stroomden. Of denkt hij aan de kwajongenstreken die hij samen met vrienden uithaalde: appels stelen uit de tuin van de pastoor of veeboeren op de markt voor de gek houden? Zijn gezichtsuitdrukking vertelt dat het dierbare herinneringen zijn.

Hij staat er helemaal op zijn plaats; dat beeld in het centrum van Helmond, van een Helmonder, door een Helmonder en voor Helmonders.